

Avaleht>Raha/Rahalised nõuded>Maksejõuetus/pankrot Maksejõuetus/pankrot

Küpros

1 Kelle vastu võib algatada maksejõuetusmenetluse?

Pankrot (*ptóchevsi*): pankrotimäärus (*diátagma ptóchevsi*) tehakse ainult maksejõuetu füüsilise isiku suhtes.

Likvideerimine (*ekkathárisi*): likvideerimismäärus (*diátagma ekkathárisi*) tehakse mis tahes juriidiliste isikute suhtes. Sama kehtib ka vabatahtliku likvideerimise (*ekoúsia ekkathárisi*) korral, toimugu see siis kohtuväliselt või kohtu järelevalve all.

2 Millised on maksejõuetusmenetluse algatamise tingimused?

Pankrot: õigusnormid füüsiliste isikute pankroti kohta on sätestatud pankrotiseaduses (*perí Ptóchevsi Nómos*, ptk 5), mida on viimasel kahel aastal oluliselt muudetud, et võtta arvesse majandus- ja sotsiaalse olukorra muutumist.

15 000 eurot ületava võla korral võib pankrotiavalduse esitada võlausaldaja või võlgnik ise, tingimusel et tegemist on ilmse maksejõuetusega ja võlgnik viibis isiklikult Küprosel või Küprosel oli tema harilik viibimiskoht või ta tegeles Küprosel majandustegevusega või oli Küprosel majandustegevusega tegeleva kapitali- või isikuühingu liige.

Võlgniku puhul on tegemist ilmse maksejõuetusega (*práxi ptóchevsi*) muu hulgas siis, kui

a) võlausaldajal on tema vastu lõplik kohtuotsus teatava summa kohta ja võlgnik jätab selle maksmata;

b) ta teatab, et ei suuda oma võlgu tasuda;

c) ta esitab pankrotiavalduse;

d) isiklik tagasimaksekava, mille pool ta oli, loetakse edutuks või lõpetatuks kooskõlas füüsiliste isikute pankrotti käsitleva seadusega (*perí Aferengyótitas Fysikón Prosópon Nómos*).

Ettevõtete likvideerimine: ettevõtte võib likvideerida kas siis, kui see ei suuda tasuda oma võlgu, või ettevõtte erietsuse alusel selle lõpetamise kohta vara likvideerimise ja võlgade täieliku või osalise tasumise kaudu. Likvideerimismääruse võib teha siis, kui ettevõtte ei suuda oma võlgu tasuda. Tasumisele kuuluv summa peab ületama 5 000 eurot. Likvideerimisavalduse esitab kohtule võlausaldaja või teevad seda aktsionärid.

Vabatahtlik likvideerimine

Vabatahtlikku likvideerimist on kolme liiki.

Vabatahtlik likvideerimine võlausaldajate poolt (*ekoúsia ekkathárisi apó pistotés*): see on kohtuväline likvideerimine, mis toimub siis, kui ettevõtte on maksejõuetu ja selle juhatus otsustab ettevõtte likvideerida. Võlausaldajate poolne vabatahtlik likvideerimine algab võlausaldajate koosoleku kokkukutsumisega, et arutada erietsust vabatahtliku likvideerimise kohta, mille on vastu võtnud ettevõtte aktsionäride üldkoosolek.

Vabatahtlik likvideerimine liikmete poolt (*ekoúsia ekkathárisi apó méli*): see on samuti kohtuväline likvideerimine, mis algatatakse aktsionäride üldkoosoleku erietsusega, kui ettevõtte on maksejõuline.

Vabatahtlik likvideerimine kohtu järelevalve all (*ekoúsia ekkathárisi ypó tin epopteía tou Dikastiriou*): kui ettevõtte on vastu võtnud otsuse vabatahtliku likvideerimise kohta, võib kohus anda välja määruse, et likvideerimine peab toimuma kohtu järelevalve all.

3 Millist vara käsitatakse pankrotivarana? Kuidas koheldakse vara, mille võlgnik on omandanud või mis on talle üle antud pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Pankrot: pankrotivara koosneb kogu varast, mis kuulub või mis on üle antud pankrotis isikule pankrotimenetluse alguses või mille pankrotis isik on omandanud või mis on pärandatud pankrotis isikule enne tema võlakohustustest vabastamist, välja arvatud vara, mis on vältimatult vajalik pankrotis isiku ja tema perekonna ülalpidamiseks.

Vara, mis on omandatud pärast pankrotimenetluse algatamist ja enne võlakohustustest vabastamist või pankroti tühistamist, kuulub pankrotivara koosseisu.

Likvideerimine: likvideerimisele kuuluv vara on vara, mis kuulus ettevõttele enne likvideerimismääruse väljaandmist või enne kuupäeva, mil tehti erietsus vabatahtliku likvideerimise kohta.

4 Milline on võlgniku ja milline pankrotihalduri pädevus?

Pankrot: pankrotimääruse väljaandmise korral saab ametlikust pankrotihaldurist (*epísimos paralíptis*) pankrotivara haldur. Hilisemal etapil võib määrata halduriks (*diacheirístis*) iga litsentseeritud pankrotihalduri (*adeiodotiménos sýmvouslos aferengyótitas*). Halduri ülesanne on müüa pankrotis isiku vara ja jaotada tulu võlausaldajatele. Kui ametlik pankrotihaldur või pankrotihaldur võtab üle halduri kohustused, säilitab pankrotis isik kogu talle kuuluva vara omandiõiguse, mida haldab alates pankrotimenetluse algatamisest siiski haldur ainuisikuliselt.

Likvideerimine: likvideerimismääruse väljaandmise korral ja juhul, kui võlausaldajad ei ole likvideerijat nimetanud, saab ametlikust pankrotihaldurist automaatselt likvideerija (*ekkatharístis*), välja arvatud juhul, kui litsentseeritud pankrotihaldur määratakse likvideerijaks kohtu ametliku pankrotihalduri taotluse alusel või pärast võlausaldajate ja ettevõtte võlgnike koosolekute otsust. Likvideerija ülesanne on realiseerida lõpetatava ettevõtte vara ja jaotada sellest saadud tulu võlausaldajatele ja võlgnikele. Kui ametlik pankrotihaldur või pankrotihaldur võtab üle likvideerimisel oleva juriidilise isiku vara likvideerija ülesanded, siis isegi juhul, kui ettevõtte säilitab omandiõiguse kogu talle kuuluva vara üle, haldab vara selle realiseerimise eesmärgil likvideerija alates likvideerimismenetluse algatamise kuupäevast.

Vabatahtlik likvideerimine: vabatahtliku likvideerimise korral lõpetab ettevõtte alates likvideerimismenetluse algatamisest oma äritegevuse, välja arvatud selle kasutoovaks likvideerimiseks vajalikus ulatuses. Likvideerija ülesanne on realiseerida likvideeritava ettevõtte vara ja jaotada sellest saadud tulu võlausaldajatele ja võlgnikele.

Võlausaldajate vabatahtlik likvideerimine: võlausaldajad ja ettevõtte nimetavad eraldi koosolekutel pankrotihalduri, kelle nad soovivad määrata ettevõtte likvideerijaks, kuid kahe koosoleku erimeelsuse korral määratakse likvideerijaks võlausaldajate nimetatud pankrotihaldur.

Liikmete vabatahtlik likvideerimine: ettevõtte määrab üldkoosoleku otsusega likvideerijaks litsentseeritud pankrotihalduri, kes võtab vastutuse ettevõtte asjade korraldamise ja selle vara jaotamise eest. Likvideerija määramisel lõpevad juhatuse liikmete volitused, välja arvatud ulatuses, milles ettevõtte üldkoosolek või likvideerija nende jätkumise heaks kiidab.

Vabatahtlik likvideerimine kohtu järelevalve all: kui kohtu järelevalve all likvideerimise kohta antakse välja määrus, võib kohus selle määrusega või järgmise määrusega nimetada ametisse lisalikvideerija. Kohtu määratud likvideerijal on samad volitused, samad kohustused ja sama seisund kui võlausaldajate eespool kirjeldatud erietsuse või otsusega määratud likvideerijal.

5 Millistel tingimustel võib teha tasaarvestuse?

Pankrot: õigusaktides on ette nähtud, et tasaarvelduse võib teha, kui on tegemist vastastikuste laenude või vastastikuste võlgadega või muude vastastikuste tehingutega pankrotis isiku ja teise isiku vahel enne pankrotimääruse väljaandmist, välja arvatud juhul, kui laenu andmise ajal oli teine isik teadlik pankrotis isiku toime pandud teost, mis põhjustas pankroti.

6 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus üksikute võlausaldajate lepingutele?

Pankrot: kehtivad seaduslikud lepingud, mille pool pankrotis isik on, jäävad kehtima ja pankrotis isik jääb nende tingimuste täitmise eest isiklikult vastutavaks.

Likvideerimine: kehtivad seaduslikud lepingud, mille pool likvideerimisel ettevõtte on, jäävad kehtima. Sama kehtib seaduslike lepingute kohta, mille on sõlminud ettevõtte, mis likvideeritakse vabatahtlikult.

7 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus üksikute võlausaldajate algatatud menetlustele (välja arvatud pooleriolevatele kohtuasjadele)?

Pankrot: kui pankrotis isiku vastu esitatakse hagi pärast pankrotimääruse väljaandmist, tuleb hagi menetlemiseks saada kohtu nõusolek.

Likvideerimine: kui likvideerimisel oleva ettevõtte vastu esitatakse hagi pärast likvideerimismääruse väljaandmist, tuleb hagi menetlemiseks saada kohtu nõusolek.

8 Millist mõju avaldab maksejõuetusmenetlus selliste kohtuasjade jätkamisele, mis on maksejõuetusmenetluse algatamise ajal pooleri?

Pankrot: pankrotis isiku suhtes juba menetluses olevad hagid jätkuvad tavapäraselt, ilma et nende menetlemiseks oleks vaja kohtu nõusolekut.

Likvideerimine: likvideerimisel oleva ettevõtte suhtes juba menetluses olevaid hagisid võib jätkata ainult kohtu nõusolekul. Selliste hagide menetlemine muutub täielikult ametliku pankrotihalduri või ettevõtte likvideerija kohustuseks.

9 Kuidas osalevad maksejõuetusmenetluses võlausaldajad?

Pankrot: pankrotimenetluses osalemiseks peab võlausaldaja täitma vormid võlgade tõendamiseks (*epalíthevsi chréous*) ja esitama kõik tõendavad dokumendid. Ametlik pankrotihaldur või haldurina tegutsev pankrotihaldur otsustab seejärel, kas tõendid vastu võtta või tagasi lükata. Seejärel makstakse võlausaldajatele dividendid pankrotiseaduses kehtestatud tähtsuse järjekorras. Pärast tõendite esitamist võivad võlausaldajad osaleda ametliku pankrotihalduri või ettevõtte likvideeriva pankrotihalduri kokku kutsutud koosolekutel.

Likvideerimine: likvideerimismenetluses osalemiseks peab võlausaldaja täitma vormid võlgade tõendamiseks ja esitama kõik tõendavad dokumendid.

Kohaldatakse sama menetlust nagu pankroti korral, välja arvatud see, et siin jaotatakse dividendid kooskõlas ettevõtete seadusega (*perí Etaireión Nómos*, ptk 113).

Sama kohaldatakse vabatahtliku likvideerimise ja eelkõige võlausaldajate vabatahtliku likvideerimise suhtes, kui võlausaldajad osalevad otseselt alates menetluse algusest ja kui neid kutsutakse esitama enda valitud likvideerija.

10 Kuidas võib pankrotihaldur kasutada või käsutada pankrotivara?

Pankrot: halduril on volitus ja õigus müüa kinnisvara mis tahes viisil, mida ta peab asjakohaseks ja menetluse huvides olevaks. Seejärel makstakse võlausaldajatele dividendid pankrotiseaduses kehtestatud tähtsuse järjekorras. Hüpoteegiga koormatud vara korral tuleb saada kohtu määrus.

Likvideerimine: likvideerimisel oleva ettevõtte likvideerija võib müüa ettevõtte kinnisvara mis tahes viisil, mida ta peab asjakohaseks ja menetluse huvides olevaks. Seejärel makstakse võlausaldajatele dividendid ettevõtete seaduses kehtestatud tähtsuse järjekorras. Hüpoteegiga koormatud vara korral tuleb saada kohtu määrus. Samu eeskirju kohaldatakse vabatahtliku likvideerimise suhtes.

11 Milliseid nõudeid esitatakse võlniku pankrotivara suhtes ja kuidas käsitletakse nõudeid, mis tekivad pärast maksejõuetusmenetluse algatamist?

Pankrot: pankrotimääruse väljaandmise korral võivad võlausaldajad esitada tõendid võlgade kohta, mis on tekkinud enne pankroti- või likvideerimismääruse kuupäeva ja mis on seotud kindlas summas nõuetega. Nõuded, mis tekivad pärast pankrotimääruse väljaandmist, ei kuulu pankrotimenetluse kohaldamisalasse ja võlausaldajad peavad esitama hagi pankrotis isiku enda vastu.

Likvideerimine: pärast likvideerimismääruse väljaandmist või eriotuse tegemist vabatahtliku likvideerimise kohta võivad võlausaldajad esitada tõendid võlgade kohta, mis tekkisid enne likvideerimismääruse väljaandmist või eriotuse tegemist ja mis on seotud kindlas summas nõuetega. Nõuded, mis tekivad pärast likvideerimismääruse väljaandmist või eriotuse tegemist, ei kuulu likvideerimismenetluse kohaldamisalasse ja võlausaldajad peavad esitama hagi likvideerimisel oleva ettevõtte juhtide vastu.

12 Milline on nõuete esitamise, kontrollimise ja tunnustamise kord?

Pankrot: pankrotimääruse väljaandmise korral peab iga võlausaldaja 35 päeva jooksul alates määruse avaldamise kuupäevast esitama ametlikule pankrotihaldurile või haldurile kirjalikult tõendid võlgade kohta. Tõendites tuleb esitada võla üksikasjad, nimetada kõikide käendajate nimed ja märkida, kas võlausaldajal on tagatis. Ametlik pankrotihaldur või haldur peab 10 päeva jooksul dividendide maksmise eesmärgil tõendid kirjalikult vastu võtma või tagasi lükkama. Võlausaldaja või käendaja, kes ei ole ametliku pankrotihalduri või halduri otsusega rahul, võib selle kohtus 21 päeva jooksul vaidlustada.

Likvideerimine: likvideerimismääruse väljaandmise korral peab iga võlausaldaja 35 päeva jooksul alates määruse avaldamise kuupäevast esitama ametlikule pankrotihaldurile või likvideerijale kirjalikult tõendid võlgade kohta. Tõendites tuleb esitada võla üksikasjad, nimetada kõikide käendajate nimed ja märkida, kas võlausaldajal on tagatis. Ametlik pankrotihaldur või haldur peab 10 päeva jooksul dividendide maksmise eesmärgil tõendid kirjalikult vastu võtma või tagasi lükkama. Võlausaldaja või käendaja, kes ei ole ametliku pankrotihalduri või likvideerija otsusega rahul, võib selle kohtus 21 päeva jooksul vaidlustada. Samu eeskirju kohaldatakse vabatahtliku likvideerimise suhtes.

13 Milline on pankrotivara müügist laekunud tulu jaotamise kord? Millised on nõuete rahuldamisjärgud?

Pankrot: pankrotivara jaotamise korral järjestatakse võlad igas kategoorias võrdselt ja proportsionaalselt (nn *pari passu* eeskiri), kui pankrotivarast ei piisa kõikidele täielikult maksmiseks. Nõuded järjestatakse järgmiselt:

tegelikud kulutused ja halduri tasu;

ametlikule pankrotihaldurile makstavad tasud;

taotluse esitajast võlausaldajal tekkinud kulutused;

eelistatud võlad;

tagamata võlad.

Likvideerimine: likvideerimisvara jaotamise korral järjestatakse võlad igas kategoorias võrdselt ja proportsionaalselt (nn *pari passu* eeskiri), kui varast ei piisa kõikidele täielikult maksmiseks. Nõuded järjestatakse järgmiselt:

tegelikud kulutused ja likvideerija tasu;

ametlikule pankrotihaldurile või likvideerijale makstavad tasud;

taotluse esitajast võlausaldajal tekkinud kulutused;

eelistatud võlad;

ujuvtasud;

tagatisteta võlausaldajad.

14 Millistel tingimustel maksejõuetusmenetlus lõpetatakse ja millised on lõpetamise tagajärjed (eelkõige juhul, kui menetlus lõpetatakse kompromissiga)?

Pankrot: pankrotis isik võib esitada ametlikule pankrotihaldurile või haldurile kirjaliku ettepaneku sõlmida kokkulepe (*symvivasmós*) oma võlausaldajatega.

Korraldatakse võlausaldajate koosolek, kus kava tuleb heaks kiita kõikide oma võlad tõendanud võlausaldajate arvulise enamusega ja kolme neljandikuga

nende esindatavast väärtusest. Kui võlausaldajad kiidavad ettepaneku heaks, palub pankrotis isik või ametlik pankrotihaldur või haldur selle kohtul heaks kiita. Kohtu heakskiit on siduv kõikide võlausaldajate jaoks, kes on oma võlgasid tõendanud. Kokkuleppe tingimuste täitmise korral loetakse kõik tõendatud võlad täies ulatuses tasutuks.

Pankrotimenetlus lõpetatakse täielikult siis, kui pankrotimäärus tühistatakse.

Likvideerimine: likvideerimismenetlus lõpetatakse täielikult tegevuse lõpliku lõpetamise korral või siis, kui likvideerimismäärus tühistatakse.

Vabatahtlik likvideerimismenetlus lõpetatakse ja likvideeritud ettevõtte tegevus lõpetatakse lõplikult kolm kuud pärast seda, kui ametlikule pankrotihaldurile on esitatud ettevõtte lõplik raamatupidamisaruanne, mis koostatakse pärast likvideerimise lõpetamist ja ettevõtte vara jaotamist.

Kui kellelgi on siiski pärast vabatahtlikku likvideerimist või kohtumääruse väljaandmist seaduslik huvi lõpetatud ettevõtte tegevuse taasalustamise vastu, võib ta seda teha kahe aasta jooksul pärast ettevõtte tegevuse lõpetamist, esitades kohtule sellekohase avalduse.

15 Missugused õigused on võlausaldajatel pärast maksejõuetusmenetluse lõpetamist?

Pankrot: pankrotimääruse tühistamise korral ja juhul, kui võlausaldajad on andnud oma nõusoleku täielikku makset saamata, on sellistel võlausaldajatel õigus nõuda pärast määruse tühistamist võlgnetavaid summasid.

Likvideerimine: likvideerimismääruse tühistamise korral ja juhul, kui võlausaldajad on andnud oma nõusoleku täielikku makset saamata, on sellistel võlausaldajatel õigus nõuda pärast määruse tühistamist võlgnetavaid summasid.

Kui kellelgi on pärast vabatahtlikku likvideerimist või kohtumääruse väljaandmist seaduslik huvi lõpetatud ettevõtte tegevuse taasalustamise vastu, võib ta seda teha kahe aasta jooksul pärast ettevõtte tegevuse lõpetamist, esitades kohtule sellekohase avalduse.

16 Kes kannab maksejõuetusmenetluse kulud?

Pankrot: pankrotimääruse väljaandmise kulu kannab võlausaldaja, kes esitab taotluse määruse väljaandmiseks. Ametlikule pankrotihaldurile makstavad kulud on kuni 500 eurot. Pankrotimenetluse ajal tekkinud kulud tasutakse pankrotivarast.

Likvideerimine: likvideerimismääruse väljaandmise kulu kannab võlausaldaja, kes esitab taotluse määruse väljaandmiseks. Ametlikule pankrotihaldurile makstavad kulud on kuni 500 eurot. Likvideerimismenetluse, likvideerimise ja ettevõtte vara jaotamise käigus tekkinud kulud tasutakse likvideerimisvarast. Ametliku pankrotihalduriga toimuva vabatahtliku likvideerimismenetlusega seotud dokumentide esitamise ja registreerimise kulud ulatuvad kokku ligikaudu 440 euroni. Likvideerimismenetluse, likvideerimise ja ettevõtte vara jaotamise käigus tekkinud kulud tasutakse likvideerimisvarast.

17 Millised on võlausaldajaid tervikuna kahjustavate õigustoimingute tühisust, tühistamist või kehtetust käsitlevad normid?

Pankrot: pankrotimenetlusele kohaldatavad teatud sätted lubavad halduril pöörduda kohtu poole, et nõuda vara tagastamist võlausaldajate huvides.

Peamised sätted on järgmised.

A. Pettusel põhinev üleandmine (*dólia metavívasi*)

Kui halduril või likvideerijal on tõendeid, et ettevõtte või füüsilise isiku vara on üle antud tasuta või tunduvalt allapoole selle tegelikku väärtust, võib ta taotleda kohtult määrust pettusel põhineva üleandmise või toimingu tühistamiseks.

Selle sätte kohaldamiseks peab üleandmine olema toimunud a) kolme aasta jooksul enne pankroti kuupäeva, välja arvatud juhul, kui seda tehti heas usus ja tasu eest, või b) kümne aasta jooksul enne pankroti kuupäeva, kui üleandmise ajal ei olnud asjaomane füüsiline isik võimeline tasuma kõiki oma võlgu ilma üleantud vara abita. Kui tegu on likvideerimisel ettevõttega, peab toiming olema selleks, et seda pettuseks tunnistada, olema toime pandud kuue kuu jooksul enne likvideerimise algust, milleks on likvideerimistaotluse esitamise kuupäev.

B. Pettusel põhinev eelis (*dólia protímisí*)

Kui halduril või likvideerijal on tõendeid, et võlausaldajale sai osaks eeliskohtlemine, võib ta pöörduda kohtusse sellise kohtlemise tühistamise otsuse saamiseks.

Likvideerimine: likvideerimismenetlusele kohaldatavad teatud sätted lubavad likvideerijal pöörduda kohtu poole, et nõuda vara tagastamist võlausaldajate huvides. Peamised sätted on järgmised.

A. Pettusel põhinev üleandmine

Kui halduril või likvideerijal on tõendeid, et ettevõtte või füüsilise isiku vara on üle antud tasuta või tunduvalt allapoole selle tegelikku väärtust, võib ta taotleda kohtult määrust pettusel põhineva üleandmise või toimingu tühistamiseks.

Selle sätte kohaldamiseks peab üleandmine olema toimunud a) kolme aasta jooksul enne pankroti kuupäeva, välja arvatud juhul, kui seda tehti heas usus ja tasu eest, või b) kümne aasta jooksul enne pankroti kuupäeva, kui üleandmise ajal ei olnud asjaomane füüsiline isik võimeline tasuma kõiki oma võlgu ilma üleantud vara abita. Kui tegu on likvideerimisel ettevõttega, peab toiming olema selleks, et seda pettuseks tunnistada, olema toime pandud kuue kuu jooksul enne likvideerimise algust, milleks on likvideerimistaotluse esitamise kuupäev.

B. Pettusel põhinev eelis

Kui halduril või likvideerijal on tõendeid, et võlausaldajale sai osaks eeliskohtlemine, võib ta pöörduda kohtusse sellise kohtlemise tühistamise otsuse saamiseks.

Viimati uuendatud: 07/12/2023

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.